

Posudek vedoucí diplomové práce

Martina Mikolášová. 2019. *Ekofeminismus v Africe (Případová studie Jihoafrické republiky)*. 81 stran.

Téma diplomové práce Martiny Mikolášové je v kontextu afrického regionu poměrně originální a nabízí široký prostor pro analýzu. Autorka se zaměřila na případ Jihoafrické republiky, konkrétně na ekofeministické hnutí WoMin, které se snaží aktivizovat jihoafrickou společnost ve prospěch ochrany přírody a práv žen. Cílem autorky je analyzovat činnost tohoto hnutí a zjistit, na jaké společenské, kulturní a politické překážky při svých aktivitách naráží. Ptá se mj. na to, jakými tématy se hnutí zabývá, jaké využívá nástroje a zda se mu podařilo zlepšit postavení žen, nebo ochranu přírody v JAR (s. 2–3). Teoretickým východiskem práce je zcela logicky ekofeminismus, jehož platnost, resp. využitelnost jeho tezí, autorka testuje v kontextu jihoafrického prostředí.

Po obsahové stránce pozitivně hodnotím přehlednou strukturu práce, jasně definovaný cíl i výzkumné otázky, které pomohly autorce udržet stanovenou linii výzkumu. První kapitola dostatečně vysvětluje metodologii a teoretické ukotvení práce a najdeme zde i komparativní rozměr ve smyslu porovnání hlavních proudů feminismu s ekofeminismem. Autorka rovněž představuje základní typy ekofeminismu a snaží se k některému z nich přiřadit hnutí WoMin. Druhá kapitola rozebírá vybrané problémy JAR jako je dědictví apartheidu, vysoká míra korupce a kriminality atd. Podrobněji se také věnuje roli průmyslu, a to zejména negativním dopadům působení těžbařských společností na životní prostředí a postavení žen, které je pak popsáno v následující podkapitole. Klíčovými částmi práce jsou pak třetí a čtvrtá kapitola, jež analyzují ekofeminismus v JAR na příkladu hnutí WoMin. Zvláště čtvrtá kapitola, která zkoumá účinnost nástrojů tohoto hnutí, by měla zodpovědět výzkumné otázky a ověřit platnost autorčina předpokladu, že aktivity hnutí mají skutečně pozitivní vliv na životní prostředí a postavení žen. V této části spatřuji největší limity práce. Zatímco se autorce relativně dobře daří popsat politické, kulturní a společenské překážky, s nimiž se hnutí WoMin potýká, hodnocení efektivity jeho nástrojů zde v podstatě chybí. Také potvrzení teorie ekofeminismu je poněkud sporné, neboť vychází z konstatování, že hnutí WoMin má ekofeministické znaky a v praxi ekofeminismus využívá, což ale nic neříká o účinnosti jeho nástrojů. Tu autorka demonstruje na základě jednoho případu („Vaal Triangle“), v němž ekofeministické hnutí pomohlo narovnat asymetrickou pozici chudých žen v kontrastu s těžbařskou firmou. Byť v dané situaci je to jistě významné, pro jakékoli zobecnění to nestačí.

Z formálního hlediska bych vytkla poměrně velké množství jazykových a typografických chyb (překlepy, stylistika, shoda přísudku s podmínkem atd.), které zbytečně snižují kvalitu práce. Občas autorka zapomíná uvádět zdroj (např. s. 18, 23). Pozitivně naopak hodnotím, že práce čerpá z nadstandardního množství odborné literatury a pramenů, je doplněna relevantními přílohami a řadou tabulek přímo v textu, které přehledně shrnují důležité informace.

Celkově považuji práci Martiny Mikolášové za velmi dobře zpracovanou studii, která po obsahové stránce splňuje nároky kladené na práce v magisterském stupni studia. Autorka prokázala schopnost pracovat s teoretickými koncepcemi, samostatně analyzovat daný problém a zodpovědět výzkumné otázky, byť s určitými výhradami uvedenými výše.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 19. ledna 2020

Lenka Špičánová